

NAUJOS TEISINĖS NUOSTATOS VARTOTOJŲ ĮTRAUKIMUI Į ELEKTROS TINKLĄ IR RINKAS LIETUVOJE

Anastasija Skunčikaitė
Dujų ir elektros departamento
Elektros skyriaus patarėja
2018 m. kovo 27 d.

PASIRUOŠIMAS DEREGULIAVIMUI

**ELEKTROS KAINŲ DEREGULIAVIMAS BUITINIAMS VARTOTOJAMS
2020 M.**

Pasiruošimo dereguliavimui etapai

**1. IŠMANIOSIOS
APSKAITOS
DIEGIMAS**

**2. DUOMENŲ
CENTRO
KŪRIMAS**

**3. DINAMINIŲ
TARIFŲ
ĮVEDIMAS**

**4. NAUJOS
PASLAUGOS
(VERSLAI)**

TEISINĖ BAZĖ

IŠMANIOJI APSKAITA (I)

Vyriausybės sudaryta Strateginių projektų portfelio komisija 2017-09-28 patvirtino prioritetinių strateginių projektų portfelį, jame:

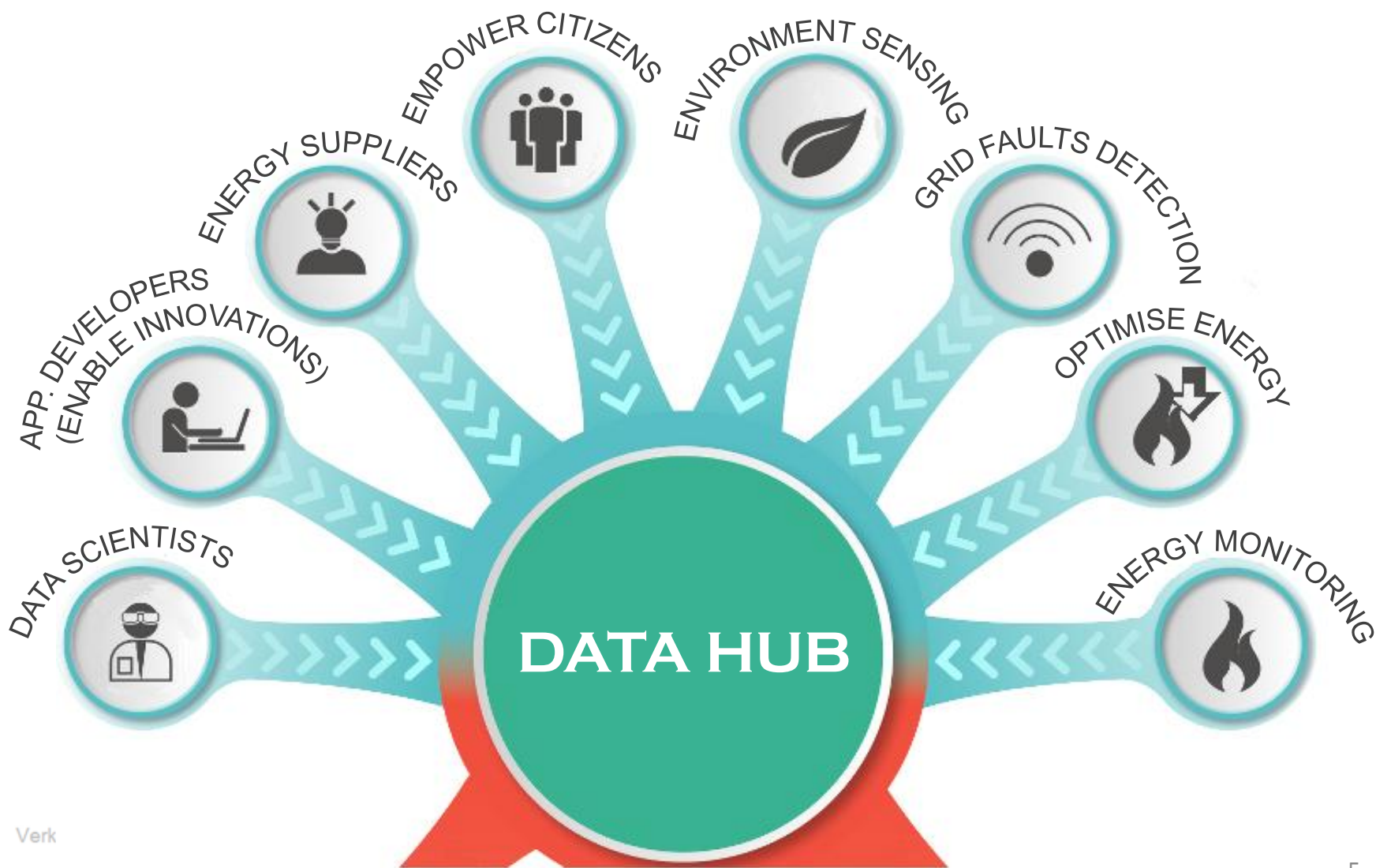
- Energijos suvartojimo reguliavimo prietaisų šilumos vartotojams ir išmanios apskaitos prietaisų (**dujų, elektros, šilumos, karšto ir geriamojo vandens vartotojams**) vartotojams diegimo projektas (*atsakinga institucija – Energetikos ministerija*)

IŠMANIOJI APSKAITA (II)

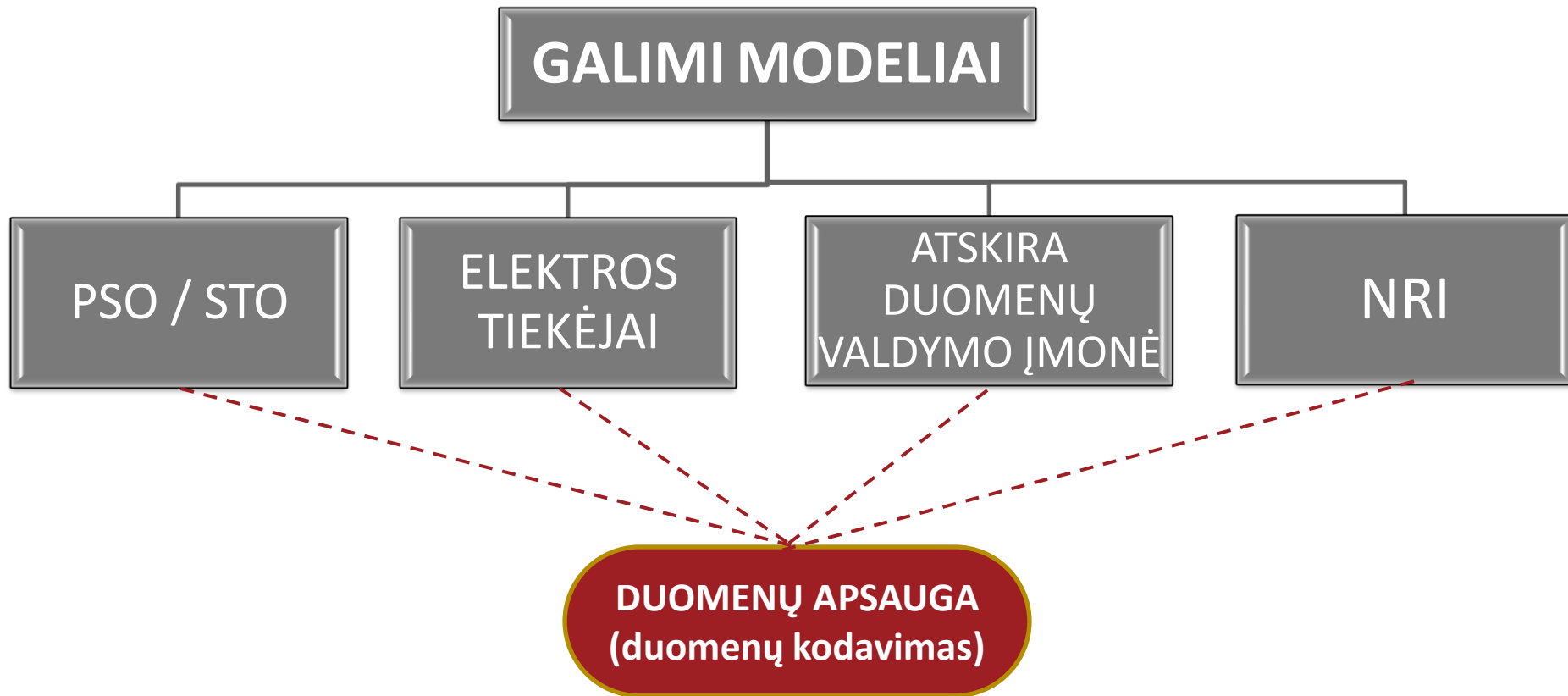
- AB „Energijos skirstymo operatorius“ pateikė VKEKK derinti **Išmaniosios apskaitos diegimo Lietuvoje projektą**;
- Projektas apima elektros ir dujų sektorių apskaitą;
- Projekto suderinimo sąlyga – teigiama kaštų ir naudos analizė.

DUOMENŲ CENTRAS: SUKŪRIMAS

DUOMENŲ CENTRAS: DUOMENŲ VALDYMO MODELIO PASIRINKIMAS

DUOMENŲ CENTRAS: REIKALINGOS TEISINĖS NUOSTATOS

Duomenų centro sukūrimui ir duomenų disponavimui reikalingos teisinės nuostatos, apibrėžiančios:

- duomenų valdytoją;
- duomenų surinkimą ir apdorojimą (procesą);
- nuskaitomų, kaupiamų bei perduodamų duomenų formatą, struktūrą, perdavimų dažnį bei turinį;
- per išmaniają apskaitą gaunamų asmens duomenų tvarkymo ir saugumo užtikrinimo taisykles/tvarką;
- tarifą, mokamą kitų komunalinių paslaugų tiekėjų už duomenų surinkimą (jungtinės kelių sektorių apskaitos atveju).

NAUJI KAINODAROS MODELIAI

Kainodaros tipai:

1. **Tikruoju laiku grindžiama kainodara** (valandinė kainodara, priklausanti nuo didmeninių kainų elektros biržoje, angl. real time pricing, RTP);
2. **Piko valandų nuolaidomis grindžiama kainodara** (angl. peak time rebates, PTR).
3. **Vartojimo laiko kainodara** (iš anksto nustatytų etapų kainodara, angl. Time-of-use, TOU);
4. **Kritinių piko valandų kainodara** (angl. critical peak pricing, CPP).

Išmanioji apskaita suteikia galimybę naudoti RTP ir PTR kainodaras, kitas kainodaros schemas galima būtų taikyti ir su paprastais elektroniniais skaitikliais, turinčiais galimybę taikyti kelias laiko zonas (daugiau nei dvi).

NAUJI KAINODAROS MODELIAI: TARIFIKAVIMO SISTEMOS PAKEITIMAI

- Vartojimo laiko kainodara (TOU) yra patvirtinta pilotinio projekto metu taikomu tarifų planu „Išmanusis“, tačiau masinio diegimo atveju kainodara turėtų būti peržiūrima – reikėtų pritaikyti ir įteisinti vartojimo laiko (TOU) ir valandinę kainodarą (RTP) visiems elektros energijos vartotojams, tačiau esminių įstatyminių pokyčių dėl kainodaros nustatymų nebūtų.

ELEKTROS KAINŲ PALYGINIMO SISTEMA

Valstybinė
kainų ir
energetikos
kontrolės
komisija

Elektros kainų palyginimo sistema

1

Tiekėjo pakeitimo procesas

Nepriklausomų tiekėjų sąrašas

Elektros kainų skaičiuoklė

Buitinis vartotojas ?

Nebuitinis vartotojas ?

1 Paieškos kriterijai

2 Suvartojimas

3 Rezultatai

Kokiu tarifu norėtumėte mokėti nepriklausomam tiekėjui? ?

- Vienos laiko zonos
- Dviejų laiko zonų
- Diferencijuotu pagal laiko intervalus
- Valandiniu

2

[veskite suvartojamos elektros energijos kiekį per mėnesį]

► Planuojamas suvartojimas vienos laiko zonų tarifu (kWh):

Mėnesinis

+ 2018-04 ✖

Iš viso: 0

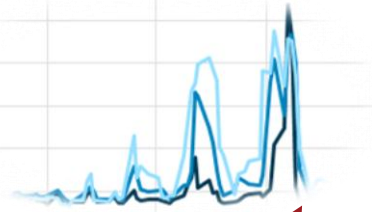
Daryti prielaidą, kad suvartojimas visais kitais mėnesiais identiškas

NAUJOS PASLAUGOS

Elektros tiekimo atjungimas piko metu

Kritinio piko nuolaidos paslauga

Kitų komunalinių paslaugų tiekėjų duomenų surinkimas

AB ESO

Verslas
(inovatoriai)

Efektyvus elektros energijos vartojimo ekspertinės konsultacijos

Kompleksiniai energiją taupantys sprendimai ir energiją akumuliuojančios technologijos

Nuotolinė prieiga (programos)

Namų ekranai

ATITIKTIS „ŽIEMOS PAKETUI“?

„Žiemos paketu“ siekiama:

- Keisti Trečiojo energetikos paketo elektros direktyvos ir elektros reglamento nuostatas, kitus europinius teisės aktus.

Tikslas:

- užtikrinti energijos vartojimo efektyvumą,
- ES pasaulinę lyderystę atsinaujinančių energijos išteklių srityje,
- sudaryti tinkamas sąlygas vartotojams aktyviai dalyvauti energetikos rinkose.

„ŽIEMOS PAKETAS“: NUOSTATOS DĖL VARTOTOJŲ TEISIŲ

- Kainų reguliavimas – tik esant pagrįstoms sąlygoms ir ribotas laike
- Aiškios sutarčių su tiekėjais sąlygos
- Reikalavimai sąskaitoms
- Dinaminių tarifų sutartys – bent iš vieno tiekėjo
- Tiekėjo pakeitimas iki 2025 m. – per 24 val.
- Reikalavimai kainų palyginimo skaičiuoklėms
- Teisės ir pareigos gaminantiems vartotojams
- Išmaniosios apskaitos diegimas pagal kaštų-naudos analizės rezultatus

AČIŪ UŽ DĖMESĮ!